

стойности и коефициенти, отнасящи се до локализацията на ромите, се очертават ясно обособени ареали с общи тенденции и закономерности на развитие и общи проблеми за разрешаване.

Темата за броя и локализацията на ромската етническа група в България намира своето място в следосвобожденската литература и през годините до Втората световна война е един от обектите на изследване от редица автори – Дринов (1883), Сарафов (1883, 1903), Иречек (1899), Иширков (1910), Попов (1916), Мишайков (1920), Данаилов (1930), Чанков (1935) и др. Във всички техни разработки броят и локализацията на ромското население са разгледани фрагментарно и му е обърнато съвсем малко внимание, сведено до представяне на общия брой и относителния дял на това население, до подчертаване на неговото дисперсно географско разпространение, както и до изброяване на околиците с над 2 % цигани. Това е напълно обяснимо, имайки предвид, че общественият през тези години интерес е насочен основно към турската етническа група в България. Ценен принос са някои регионални изследвания, в които се споменават и ромите, проведени от Сарафов (1883), Батаклиев (1930, 1934), Делирадев (1937), Дринов (1936), Милетич (1902), Разбойников, Романски (1918), Яранов (1942) и др. Единствено Сарафов (1883) споменава някои селища с по-голям брой на ромите, но както останалите автори, изтъква, че те живеят смесено с останалото население и са сравнително равномерно разпределени по територията на страната, като не формират територии с компактно заселване. След 1944 г. темата за етническата структура на населението, в т.ч. и българските роми, е поставена на идейно-политическа основа. Промените в техния брой и локализацията в повечето случаи се изчерпват с представяне на отделните структури по етнически групи и на данните за броя на българските роми по окръзи за преброяването през 1965 г. (Сугарев и кол., 1974). Тази „информационна празнота” се засилва още повече след 60-те години по времето на „Възродителния процес”, който де факто започва с преименуването на ромите мюсюлмани и българите мохамедани. Тази тенденция се прекъсва с настъпилите промени след 1989 г., когато общественият интерес нараства значително и това провокира такива мащабни изследвания, каквито са направени от Марушиакова, Попов (1993), Марушиакова (1991, 1994), Попов (1994), Томова (1995, 2005, 2009), Методиева и др. (2008, 2012), Пампоров (2006, 2007) и др. След 1989 г. въпросите относно етническата структура на населението и в частност на ромската етническа група намират място в редица публикации – Божиков (1993), Донков (1994), Гешев (1995), Нинов (1999), Славейков (2001, 2002) и др.

Темата за произхода и заселването на ромите в България е подробно разгледана в трудовете на Марушиакова и Попов (1993) и Пампоров (2006). Основен източник на информация са данните за ползването на ромския език, въз основа на което се правят анализи за местата, с по-голям престой на ромите – в кои територии се застояват повече и през